НАВІНКІ

15 - 22 лістапада 2002 №25(74) Кошт свабодны

БЕЛАРУСЬ — кандыдат у «вось зла»

Ці чакаць нам амэрыканскіх бамбардзіровак?

У Вашынгтоне праходзіць міжнародная канфэрэнцыя пад правакуючай назвай «Вось зла: Беларусь – зьвяно, якога не стае». Нашую краіну на ёй прадстаўляюць знаёмыя твары: Лябедзька, Вячорка, Шушкевіч і Саньнікаў. Анатоль Лябедзька даўно знаходзіцца на ўліку спэцслужбаў, як празаходні агент. Пасьля канфэрэнцыі ў чорны сьпіс КДБ за антыдзяржаўную дзейнасьць могуць патрапіць і многія іншыя гора-апазыцыянэры. Новыя шпіёнскія жарсьці не за гарамі.

«Не хадзіў бы ты, сынок, у салдаты»

Злачыннасьць у войску: прычыны і сучасныя мэтады барацьбы.
Стар.3

Джэнтэльмэны газападачы

Расейска-беларускі газавы скандал набірае абароты.
СТАР.4-5

Кіно і немцы: падзеі, факты, камэнтары на Стар. 6

ЭНЭРДЖАЙЗЭР

Энэргетычны комікс на стар.8

Газэта «Навінкі» выходзіць зь лютага 1998 г. Зарэгістраваная ў Дзяржаўным камітэце па друку Рэспублікі Беларусь 23.02.1999 г. Пасьведчаньне аб рэгістрацыі №1272. Заснавальнікі: П.Канавальчык, А.Новікаў, А.Мазур. Галоўны рэдактар Паўлюк Канавальчык. Адрас для карэспандэнцыі: п/с 33, 220134 Менск, БЕЛАРУСЬ; E-mail: kampramat@tut.by; Адрас рэдакцыі: г.Менск, пр.газ.«Известия», 9-143.

Нумар падпісаны да друку 15.11.2002г., а 00.01. Тыраж 3000 экз. Надрукавана з гатовых дыяпазытываў у друкарні ТДА «Знаменіе», г. Менск, вул. Кальварыйская, 24. Заказ №299

УЛЬТЫМАТУМ

ДЖЭНТЭЛЬМЭНЫ

«Тема нашего сегодняшнего совещания: о готовности народного хозяйства к функционированию в зимний период и обеспечение страны энергоресурсами, потребление их населением».

Мяркуючы па рэакцыі Расеі, ультыматум беларускага Чынгісхана, агучаны 6 лістапада, зрабіў ацьвераджальнае ўзьдзеяньне на Крэмль. Нагадаем, што ўвесь сыр-бор разгарэўся з-за разьлікаў за расейскі газ. На лістапад Беларусь атрымала ад «Газпраму» газ за ўвесь 2002 г – 10,2 млрд кубамэтраў. Як сьцьвярджае расейскі бок, гэтак было дамоўлена ў кантрактах. Беларускі бок лічыць, што Масква вінна газу яшчэ больш і па тых самых цэнах. Па цэнах, па якіх «Газпрам» прадае газ у Смаленскую вобласьць, то бок па $24, расейцам прадаваць проста нявыгадна. Таму з 1 лістапада «Газпрам» скараціў падачу газу напалову. У Беларусі, якая зараз практычна цалкам тырчыць на расейскай газавай ігле, гэта выклікала эфэкт ломкі. Нарэшце з Карламаркса-38 пайшлі заявы аб палітычным уціску. Лукашэнка заявіў, што газпрамаўская накрутка – «палітычнае рашэньне Крамля і беспрэцэдэнтны ціск на Беларусь» і тэрмінова прыняў меры. Бацьку нібыта падманілі: замест палымянага інтэгратара мы ўбачылі пасьлядоўнага незалежніка.

У сваёй бунтарскай прамове ад 6 лістапада прэзыдэнт Рэспублікі Беларусь фактычна палохаў усходняга суседа нямінучым разрывам са старой палітыкай беларускага ўраду, накіраванай на хаўрусьніцтва з Расеяй узамен за ільготныя пастаўкі газу і сыравіны. Беларускі лідэр паабяцаў, што за транзыт газу па тэрыторыі Беларусі Расея будзе плаціць таксама па сусьветных коштах, якія ў 5-6 разоў вышэй за тое, што бярэ Беларусь, а таксама прад'явіць рахункі за паслугі, якія аказвае Беларусь Расеі «у абароне ейных інтарэсаў на заходніх рубяжах». Лукашэнка даў загад на працягу будучага году разьлічыцца з Расеяй за газ па сусьветных тарыфах і знайсьці альтэрнатыўных імпарцёраў газу. А каштаваць гэта будзе баларусам усяго якіх мільёнаў 150-200 даляраў. Хіба гэта грошы для вялікай краіны? Калі Расея ня хоча выконваць дамоўленасьці, сказаў беларускі прэзыдэнт, то за транзыт хай башляе таксама па сусьветных цэнах. У тым, што датычыцца ўзаемавыгадных разьлікаў, дадзеныя абодвух бакоў адрозьніваюцца на суму парадку 100 млн. баксаў. Па расейскіх рахунках [illegible] Беларусі – $282 млн., па Лукашэнкаўскіх – $190, але ў дэбеце Беларусі ільготы, якія былі дадзеныя «Газпраму» пры будаўніцтве газаправоду «Ямал-Заходняя Эўропа» на суму $175 млн. Для Лукашэнкі гэтыя сумы «практычна роўныя і Беларусь нікому нічога ня вінная». І хай Расея не задупаецца.

Сьмелыя і катэгарычныя выказваньні галавы Беларусі як заўсёды накіраваныя найперш на стварэньне псыхалягічнага эфэкту і паказваюць перадусім, што Беларусь эканамічна не была падрыхтаваная да такога павароту падзеяў. Да нядаўняга часу нават па смаленскіх коштах рэспубліка плаціла ня столькі жывымі грашыма (доля грошавых разьлікаў у гэтым годзе на перабольшыла 12%), колькі таварамі, браць якія расейцаў абавязвалі хутчэй палітычныя, чым

«Вопрос, конечно, эмоциональный. В годы Великой Отечественной войны по одну сторону баррикад в окопах мы гнили вместе с россиянами, а не с немцами и представителями других наций. И наверное те, против кого сегодня так борется руководство России, собираются на свои шабаши не в Беларуси. И об экстрадиции отдельных террористов к нам Россия претензий не предъявляла».

«Старые долги в течение будущего года вернуть. Если Россия потребует не 200, а 300 миллионов долларов - отдайте им 300 миллионов. Они бедные сегодня. Они нищие при такой цене на газ и нефть. Даже в советские времена таких доходов не имели, это дикие доходы. И они нищие и бедные - отдайте им».

«Но при этом я хочу, чтобы Правительство, губернаторы, вся вертикаль власти, руководители предприятий твердо знали: с завтрашнего дня мы вводим жесточайший режим экономии. Суть одна – необходимы тебе энергоресурсы, нужен природный газ – взял, заплати. Нечем платить – не бери. Мы обеспечим 100-процентную потребность энергоресурсов, но под полную оплату».

«Не берите больше у них долгов, попросите лучше у арабских государств, у Запада, у Америки – они помогут нам, не глядя ни на какие наши отношения. Категорически запрещаю вести разговоры с Российской Федерацией о заимствованиях. Ничего не одалживайте у них».

УЛЬТЫМАТУМ

ГАЗАПАДАЧЫ

эканамічныя меркаваньні. Нават не палітычныя рахункі, а нейкія этычныя імпэратывы, якія зусім не ўваходзяць у набор сучаснай макраэканомікі, што відавочна была напісаная дзяльцамі наркабізнэсу. Галоўны эканамічны прынцып заключаецца ў тым, каб падсадзіць кліента на драйв, і як толькі той дасьпее, паволі (ці непаволі) накручваць кошт.

Між тым можна было б пазьбегнуць такой недальнабачнай падсадкі на расейскую газавую ханку і загадзя падумаць пра магчымыя будучыя праблемы з эканамічным здароўем краіны.

За мінулае дзесяцігодзьдзе большасьць беларускіх ЦЭЦ былі пераведзеныя на газавае паліва, у чым былі відавочна свае важкія прычыны – газ ня трэба складзіраваць, тэхналёгія паленьня газу практычна безадкідная і гэта нашмат больш экалягічнае рэчыва, чым мазут ці вугаль. Пакідаць нейкія іншыя тэхналёгіі разьлічаныя на розныя віды паліва, на сёньня беспэрспэктыўна – затраты на ачыстку і транспарціроўку нафтапрадуктаў ці вугля перавысілі б эфэкт ад розьніцы ў цане. Спэцыяльная камісія, якая вывучала лёс беларускай энэргетыкі, і альтэрнатыўныя віды паліва, прыйшла да высновы, што да 2030 года атамная энэргія краіне не патрэбная, а значна менш расходаў будзе калі актыўна выкарыстоўваць наяўныя рэсурсы – біягаз, адпады і нават энэргію ветру. Камісія чамусьці палічыла пэрспэктыўным і выкарыстаньне гаручых сланцаў, жыткавіцкага бурага вугля. Разглядалася нават і пэрспэктыва вяртаньня да тарфянога паліва.

Есьць шмат эканамічных спосабаў рашэньня эканамічнай праблемы, але час для іх, можна сказаць, крыху мінуў, таму бацька пасьпяшаўся занесьці яе ў разрад палітычных. Для таго, вядома ж, каб вырашаць яе па-ранейшаму палітычнымі мэтадамі, а не эканамічнымі. Як бы прывабна ні выглядалі апазыцыйным эканамістам «сланцы», на якіх нібыта працуюць балтыйскія электрастанцыі, башляць за расейскі газ усё роўна эканамічна выгодней.

У сваім пальмяным ультыматуму беларускі прэзыдэнт прызнаўся, што рабіў нешта ня тое ў дачыненьнях з Расеяй, і трэба было праводзіць такую ж палітыку, якую праводзіў Кучма: «заігрываць з Расеяй, адной і другой нагой уступіць у Эўрасаюз і NATO...» То бок заляцаньні да Расеі дзьвюма нагамі не далі чаканага выніку. Цяпер Лукашэнка будзе адной нагой уступаць у Эўразьвяз і НАТА, а другой – праводзіць новую эканамічную палітыку з Масквой. Такая новая палітыка – нармальны шантаж, годны сапраўднага джэнтэльмэна ўдачы: Лукашэнка прыгразіў заплаціць за газ грашыма, якія возьме з чарнобыльскіх аб'ектаў і пэнсіяў расейскім вайскоўцам, якія нечакана апынуліся ў якасьці заложнікаў накшталт тых аматараў апэрэты «Норд-Ост» – яны ўрэшце і атрымалі свой газ, які, як кажуць сам Пуцін выбіраў.

Тым ня менш фішка пракатала і канфлікт пакуль урэгуляваны. Вынік палымянай прамовы прэзыдэнта – зьніжэньне газпрамаўскай накруткі з 50 баксаў да 40. Ці доўга ячшэ падобны спосаб эканоміі энэргарэсурсаў будзе даваць такі эфэкт? У даваршэньне хэпі-энду страшнай зімовай казкі пра газ на двары пацяплела, а чэхі пачалі круціць зь візамі для беларускай дэлегацыі на натаўскі саміт у Празе, так што заляцацца да паўночнаатлянтычнага саюзу яшчэ як бы рана, пакуль яшчэ працуе газаправод. Такім чынам, па цэнах на газ мы ўжо на 15 даляраў не Смаленск, але на дзесятку ўсё яшчэ не Эўропа, але хто аб гэтым зараз будзе шкадаваць? ●

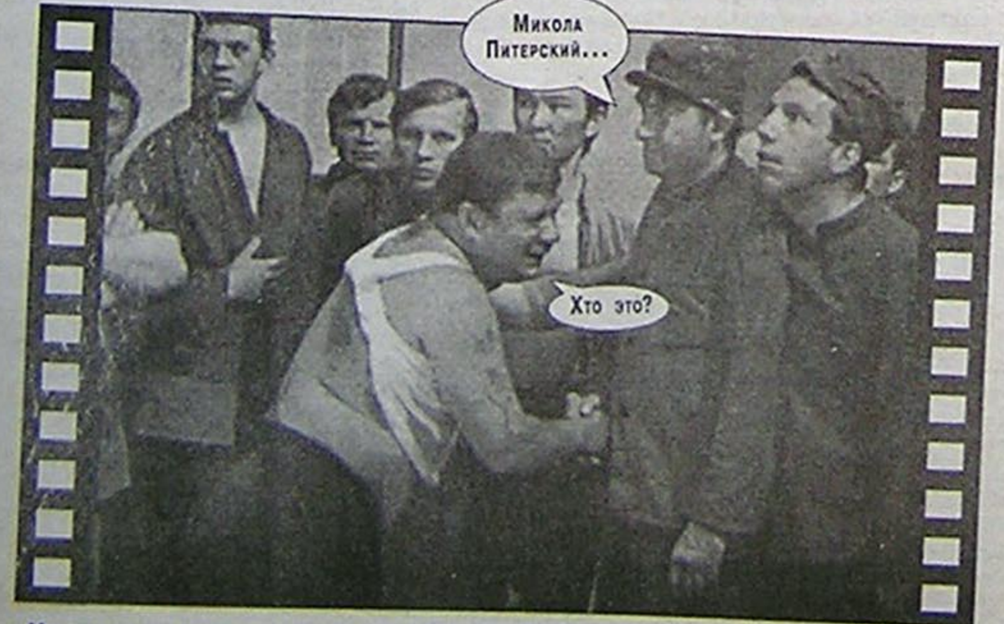
«Еще раз хочу подчеркнуть. Может, мы и 3 процента от экономики России, может 5, никто этого не считал. Может, мы намного меньше, чем Россия. Но здесь живет гордый и независимый народ, который не позволит никому пинать себя ногами ни с Запада, ни с Востока».

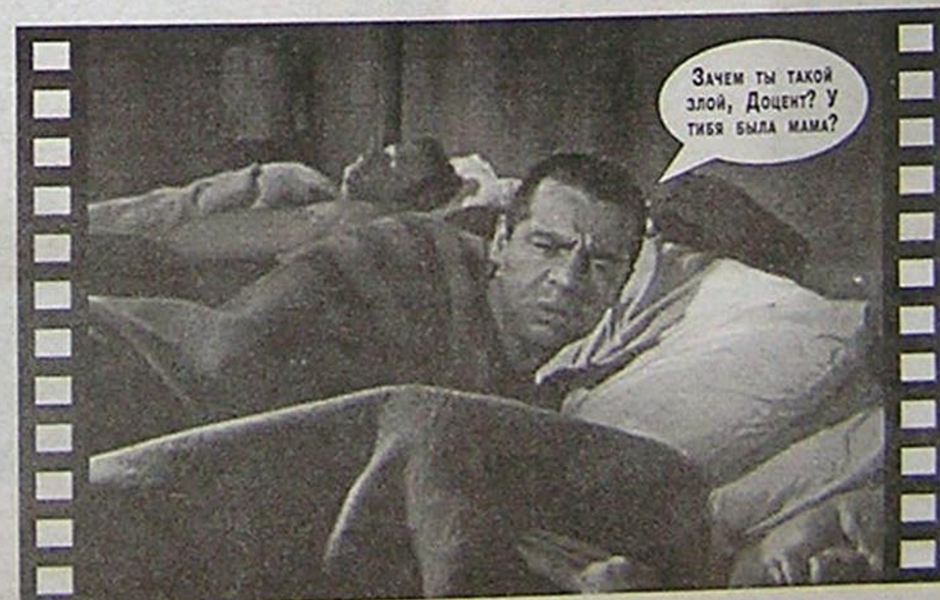
«Белорусы без тепла не останутся никогда, как бы и с кем бы ни складывались наши отношения. В наших домах, в наших семьях зимой будет тепло и уютно, как в прежние годы».

«И самое главное. Немедленно проработать имеющиеся варианты по альтернативным поставкам энергоресурсов в Беларусь. Мы не можем дальше терпеть такую зависимость и унижение от одного государства».

«Но если нас руководство России хочет подтолкнуть к противостоянию с российским обществом и русскими людьми, то там, в Кремле, кто-то глубоко заблуждается. Умирать будем, но против русского человека в Беларуси никто руку не поднимет, это – наши люди».

«Мы возьмем эти деньги у людей, которые гнили с россиянами в окопах в годы Великой Отечественной войны, у тех двухсот тысяч военных, которые остались в Беларуси после распада СССР, в основном русских людей, заберем эти деньги со строительства чернобыльских объектов, в частности Республиканского диспансера радиационной медицины в Гомеле, районной больницы в Костюковичах, которая возводится для спасения людей».

Нямецкае відэа vs менскае аўдыё

Не страляйце ў музыкаў, яны гралі як маглі

Фанат Чэ Гевары і RAGE AGAINST THE MACHINE Віктар Пялевін у кнізе «Generation P» неяк распавядаў пра шэсьць спосабаў глядзець TV. Адзін зь іх – бяз гуку. Але апошнія сэансы ў кінатэатры «Перамога» даказалі, што гэтай думцы ўжо амаль сто гадоў: у дзясятых гадах мінулага стагодзьдзя людзі глядзелі нямое кіно. І самыя знакамітыя ўзоры тагачаснага кінамастацтва мы мелі магчымасьць пабачыць самі з 4-га па 13-е лістапада. Аднак пасядзець у кіношнай цішыні, ці прынамсі паслухаць акампанямэнт тапёра не давялося. Замест традыцыйнага для кінатэатраў пачатку стагодзьдзя піяніна на сцэне ўжывую лабалі мясцовыя клюбныя гурты – заўсёднікі эфіру 1 музычнага каналу. Ці падбіраліся каманды пад фільм, ці не – засталося невядомым, аднак гэты экспэрымэнт арганізатараў унёс пэўную долю сюррэалістычнасьці ў гэтае відовішча.

Першым быў фільм «Мэтропаліс» – карацей кажучы, «Капітал» на кінастужцы. Спачатку, у 1926-м годзе працягласьць гэтай карціны была больш за 3 гадзіны, але ён так падабаўся кінамэханікам, што кожны пакідаў на памяць па два-тры кадры. У выніку да нас дайшлі толькі 120 хвілін. Часам замест назіраньня за падзеямі мы слухалі гнусавага перакладчыка: «Такі-та пайшоў у дом вучонага, напаў на яго і перамог...» А вось вам «топ сры» самых дрэнных рысаў кінасэансу: па-першае, вымаўленьне перакладчыкам назвы як «Мэтраполіс», з націскам на трэці склад. Па-другое, бандэрлогі на галёрцы залі, якія глядзелі на трагедыі герояў з гучным рогатам, нібыта на Маскі-Шоў. Гэта зразумела: пацаны яшчэ не прасяклі, куды яны прыйшлі. І, па-трэцяе, гук. Валік Грышко & Co граў, напэўна, нядрэнна, але проста неяк ня ў тэму. А самае жудаснае – ён спрабаваў сьпяваць! Яго загадкавыя падвываньні ў самыя напружаныя моманты былі нібыта халодны цюлень вам пад цеплую коўдру раніцай.

«Асфальт», які быў у аўторак, быў першым у гісторыі сінема дэтэктывам. Ціхая, мілая гісторыя каханьня пад гукі Ды-Джэя Laurel, які граў, нібы спэцыяльна пісаў саўндтрэк. Ды й «левых» гледачоў-халяўшчыкаў амаль не было. Затое наступная карціна - экранізацыя старажытнай легенды пра Голема – гэта ўжо быў экшн. Сярэднявечная Прага – гэта вам не хухры-мухры. Менавіта там, у габрэйскім квартале, быў створаны гэты самы Голем, ажыўлены гліняны монстар. На працягу стужкі героі пасьпелі амаль спаліць горад, узяць у закладнікі ягоную палітычную вяршыню разам з кайзэрам, выратаваць іх жыцьцё й гэтым выбіць абяцаньне ўсялякіх благ праскім жыдам. Куды да іх нордостаўскім чэчэнам! Гатычны стыль, мрок і напружанасьць сюжэту – хоць ты пішы пра гэта ў зіне «Анк». Крыўдна толькі, што гурт ЛЮБОВЬ И СПИРТ чамусьці не зьявіўся, таму прыйшлося слухаць «арыгінальны» саўндтрэк. Потым быў «Фаўст» ды гурт DRUM XTC. Не, ня так. Быў гурт DRUM XTC разам з «Фаўстам». Проста на нямое кіно столькі людзей прыйсьці не магло. Адных безьбілетнікаў было чалавек сорак, і ў залі не хапала месцаў. Але ж сама стужка – гэта нешта!!! Сустракаліся нават нейкія спэцэфэкты. А вось наступны фільм «Кабінэт доктара Калігары» без касяку ў зубах глядзець было цяжка. Гэткі жорсткі сюррэалізм біў па вачах, а Глеб Галушка – па вушах. Гітарай. Ізноў парадаваў перакладчык, які старажытнае беларускае слова «самнамбула» гнюсява пераклаў зь нямецкай неяк кшталту «замнамбулер», з націскам на «у».

Апошні паказ – першая з больш чым сотні існуючых экранізацыяў Брэм-Стокераўскага «Дракулы». Шмат тагачасных «ноў-хаў» робяць гэтую стужку падручнікам для маленькіх рэжысэраў у першай клясе школы сінематографу. Між тым музычнае суправаджэньне прыгодаў вампіра больш пасавала б да сэрыялу «У сьвеце жывёлаў». А ўвогуле, атрымаўся вельмі цікавы экспэрымэнт спалучыць неспалучальнае: нямецкае нямое кіно і беларускую поп-музыку. Ці гэта быў закамуфляваны намёк на адсталасьць нашага шоў-бізнэсу, які застраў недзе паміж 10-мі і 20-мі гадамі XX стагодзьдзя. Тым ня менш, прыемна было б і далей глядзець ды слухаць такое за 750 рублёў ●

Загублены рай Курэйчыка

Вось прыйшла і нашая чарга напісаць пра новую зорку беларускай драматургіі, «другога Дударава», як яго заве ўся наша жоўтая прэса, – Андрэя Курэйчыка. Тым больш, што нагода для гэтага самая сур'ёзная: у Купалаўскім тэатры (гэта той, што побач са знакамітым сарціРам на Панікоўцы) адбылася доўгачаканая прэм'ера па п'есе 22-гадовага таленту «Згублены рай» у пастаноўцы старпёра Раеўскага.

Пакінем у баку тое, што твор амаль цалкам садраны з аднайменнага твору Мільтана, дамарошчаны плягіятар нават не паклапаціўся пра тое, каб зьмяніць назву. Але калі раптам хто пажадае паставіць у Купалаўскім Мільтана – дык што, у клясыка назву мяняць?! Праблема плягіяту вельмі актуальная для Курэйчыка: тая ж ягоная «Споведзь Пілата» – нішто іншае, як

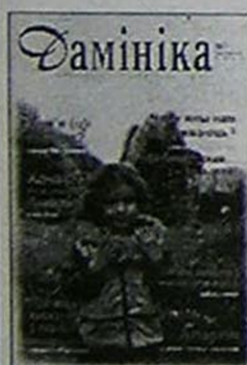
садраныя моманты з «Майстра і Маргарыты» Булгакава.

Доўга ня мог зразумець, якім чынам нікому невядомы Курэйчык здолеў сабраць, няхай і на прэм'еру, поўную залю народу, але пасьля дапёр: аншляг стварылі шматлікія сваякі аўтара п'есы, аднаклясьнікі, аднакурсьнікі зь юрфаку, дзе той вучыўся, і з журфаку, куды Курэйчык нядаўна паступіў у асьпірантуру (цікава, навошта?). Цяжкое дзяцінства, паламаны лёс, кіданьне то ў юрысты, то ў журналісты, то ў драматургі – усё гэта знаходзіць сваё адлюстраваньне ў шызафрэнічных п'есах Курэйчыка. Біблейскі сюжэт пра першыя гады жыцьця Адама і Евы па-за раем, нараджэньня ў іх Каіна і Авеля інтэрпрэтаваны Курэйчыкам ня толькі як спроба пабудовы адносінаў паміж дзецьмі і бацькамі першы раз на сьвеце, але і як крызіс сярэдняга ўзросту ў першых людзей. І з гэтага гледзішча спэктакль не такі ўжо й паганы – сымбіёз маладога аўтара і дасьведчанага рэжысэра нарадзіў не пачвару, а нешта псхадэлічна-сымбалічнае, аднак не абцяжаранае гыбокімі і шматузроўневымі сэнсамі. Калі лінейнасьць і безакцэнтавасьць п'есы з боку аўтара зразумелая – беларускія піаршчыкі і журналісты раскруцілі Курэйчыка больш, чым ён таго варты, і той аказаўся ў коле завялікіх чаканьняў, то сама пастаноўка Раеўскага ёсьць адным з найбольш бляклых спэктакляў апошніх гадоў, глядзець там няма чаго, можна хіба паслухаць на бельетажы драматургічныя патугі Курэйчыка. І ня ён вінаваты ў самым гучным правале Купалаўскага апошніх гадоў: пасьля жахлівай піяраўскай раскруткі і бясконцых дыфірамбаў хлопчыка захлынула гардыня і славалюбіе – тыя самыя, што заставілі ў п'есе Каіна забіць Авеля, і ён ня можа спыніцца ў сваім графаманстве. Курэйчык яшчэ не згубіў свой рай, але яблык драматургічнага граху ён ужо ўкісіў. І падзеньне з Эдэму Славы будзе досыць балючым ●

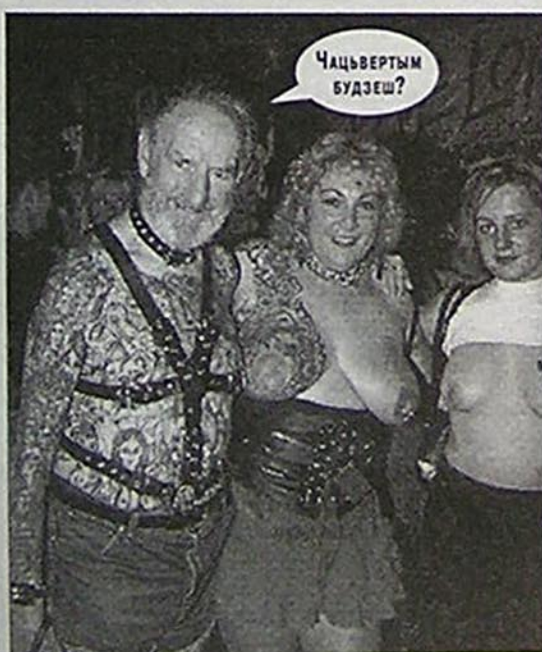
Алег Табакоў,
спонсар

Сэкс утрох – у кожную сям'ю

Дамініка прапагандуе новыя сямейныя каштоўнасьці

Беларуская мэдыйная прастора паціху вылазіць са страшнага каматозу і набывае больш-менш нармальныя чалавечыя рысы. Гэта стала зразумелым на прэзэнтацыі новых беларускіх часопісаў, што прайшла ў ПЭН-цэнтры і якую рэдактар *Нашай Нівы* Андрэй Дынько пераўтварыў у мэркантыльную прэс-канфэрэнцыю. Акрамя эстэцка-філязафічна-замарочанага *Паміжу*, які ад нас ужо сваё атрымаў і новых *Вясёлых карцінак* з такімі ж ціпа «інтэлектуальнымі» тэкстамі – часопісу *Зямля N*, які мы пры нагодзе таксама адрэцэнзуем, у краіне зьявілася новае сьвяціла беларускай прэсы – часопіс для маладых сем'яў *Дамініка*. Самім сваім існаваньнем часопіс супрацьпастаўляе сябе гэтак званай «грамадзянскай супольнасьці», а іншымі словамі – усім гэтым бясконцым грантасосаўскім арганізацыям, бо распавядае не пра мітычную «дэмакратыю» ды «дыктатуру», а ў першую чаргу – пра пабытовыя праблемы сем'яў на нармальнай белмове – наркамаўцы. Так зроблена з прычыны, што, як заявіла рэдактарка часопісу Крысьціна Вітушка, часопіс павінны ўвайсьці ў кожную беларускую сям'ю, і яго пляняваны наклад – 250 тысячаў экзэмпляраў (зараз, праўда, толькі 299 шт.), так што цалкам магчыма, што *Дамініка* зь цягам часу пяройдзе на зразумелы кожнаму саўрыменны беларускі язык, званы інцелягентамі «трасянкай»,

прапагандуючы такім чынам гэтак неабходную новую моўную культуру. Адзіная нестыкоўка – рэдактарка на прэзэнтацыі казала, што галоўнае для рэдакцыі часопісу – сямейныя каштоўнасьці, што намякае на нейкую набліжанасьць да хрысьціянскай маралі, аднак на 14 старонцы *Дамініі* ў артыкуле «Хочаш быць шчасьлівым? Папрасі!» мы чытаем: «Сэкс утрох – ці гэта ня мара многіх? А быць узятай падчас сну жадаюць ня толькі жанчыны». Ці не зьявіўся такім чынам канкурэнт у газэтаў *Двое* альбо *Спид-Инфо*? Гэта вам ужо не *Алеся*, гэта сур'ёзнае чытво.

І ўжо поўны псыхадэл пачынаецца на старонцы, прысьвечанай выхаваньню дзяцей. Аказваецца, пры чытаньні вершыка «Сарока-варона кашу варыла» ў дзіцяці «стымулююцца рэцэптары на далоньках і кончыках пальцаў, што спрыяе разьвіцьцю маўленьня»... Цікава, пад які вершык і што трэба стымуляваць дзіцяці для разьвіцьця полавай функцыі ці для барацьбы з энурэзам?

Калі часопіс увойдзе ў кожны дом, то нарэшце ўсе пачнуць нармальна трахацца, як сапраўдныя хрысьціяне, і дзеці будуць расьці ў нас нармальнымі, цікавымі і разнастайнымі. Вось толькі голых цёлак у першым нумары *Дамініі*, на жаль, няма ●

Косма Палітэн,
часопісны магнат

Навука

Рэфармацыя і залаты век

Канфэрэнцыя пад такой назвай прайшла ў чэрвені гэтага года, а нядаўна матэрыялы канфэрэнцыі выйшлі асобнай кніжкай у выдавецтве «Беларускі кнігазбор». Цікава, што сярод вядомых навукоўцаў пад адну вокладку трапілі і такія спэцыялісты ў галіне грамадзкіх навук, як П. Севярынец, В.Сіўчык і А.Шэйн, вядомыя сваімі экстрэмальнымі палітычнымі пэрформансамі дзеячы беларускага апазыцыйнага істэблішмэнту. Калі прафэсыйныя навукоўцы яшчэ спрачаюцца, ці можна зьвязваць такія паняцьці як «Залаты век белкрускай культуры», «адраджэньне» і распаўсюджваньне пратэстанцкіх ідэяў, то для адмарозкаў-маладафронтаўцаў гэта задача ўжо загадзя вырашаная. Зьвязваць такія розныя паняцьці як пратэстантызм і хрысьціянства, параўноўваць Контррэфармацыю з постсавецкай рэакцыяй маладафронтаўцы навучыліся, займаючыся сваёй палітычнай сафістыкай: «Калі на захадзе Эўропы крызіс хрысьціянства дасягнуў ужо сваіх крытычных маштабаў: гомасэксуальныя шлюбы, марыхуана, эўтаназія і г.д., усходняя Эўропа на парозе хрысьціянскага абуджэньня», – піша Севярынец. Гэта значыць, што Ўсход Эўропы яшчэ толькі чакае свайго «крызісу хрысьціянства», а пакуль яшчэ трэба перажыць «абуджэньне» з Севярынцам на чале.

ХвароБы сучаснасьці

УЛІС не пераканаў

Колькі разоў ужо папярэджвалі мы, што перанос буржуазнага ладу жыцця на беларускую глебу ў стане выклікаць самыя непрадказальныя наступствы. А неразумнае выкарыстаньне рэклямы можа сапсаваць самае лепшае пачынаньне. Цікава, ці паверылі б вы нам, каб мы сказалі, што апошні канцэрт мастадонтаў беларускага року – УЛІС – не адбыўся з-за таго, што была прададзеная мізэрная колькасьць квіткоў і акрамя журналістаў амаль ніхто не прыйшоў? Вядома, не паверылі б. А праўда нашмат больш жахлівая: канцэрт быў сарваны агрэсіўнай рэклямнай кампаніяй, праведзенай арганізатарамі канцэрту. З кожнага другога плякату на нас сурова ўзіраўся Слава Корань, запрашаючы на свой фэст, кожныя дзесяць хвілінаў эфір на БТ перабіваўся настойлівымі заклікамі: «А ты ідзеш на канцэрт УЛІСУ?!» ці «УЛІС – сіла, «Адысея» – магіла». Расьцяжкі працягнуліся па ўсім праспэкце Скарыны, стэндавая рэклама запаланіла ўвесь цэнтар гораду, і нават ля піўнух замест шыльдаў «Піва, хот-дог» стаялі дошкі з надпісамі «УЛІС, Парк-клюб». Шалёныя іміджмэйкеры зрабілі з Кораня вобраз, якому пазайздросьціла б сама Брытні Спірз. Такая рэклямная кампанія зрабіла з альтэрнатыўнай легенды навязьлівую папсу, ад якой хацелася бляваць кожнаму нармальнаму мэляману. І таму ў дзень канцэрту ля Парк-клюбу са знакамітых тусаваліся толькі 2 галоўных пузатых шоўмэна краіны – Памідораў і Супрановіч. У Кораня, вядома, пачалася цяжэйшая дэпрэсія, і ён не зьявіўся на ўласны канцэрт, пры тым яшчэ невядома, чым гэта ўсё скончыцца для нашага Рычы Блэкмара. А дастаткова было ўсяго некалькі незаўважных БМАшных афішак дзе-небудзь у Чыжоўцы – і ўсё было б добра.

Саша Суша,
іміджмэйкер

«Вялікі Брат» у палітэХу

За кожным студэнцікам будуць сачыць!

Телеэкран работал на прием и на передачу. Он ловил каждое слово, если его произносили не слишком тихим шепотом; мало того: покуда Уинстон оставался в поле зрения мутной пластины, он был не только слышен, но и виден. Конечно, никто не знал, наблюдают за ним в данную минуту или нет.

Джордж Оруэлл, «1984»

Камэнданты ў інтэрнатах цяпер бясплатна могуць адначасова бачыць парнуху, бойкі і п'янкі

Калісьці самым крутым інтэрнатам ў Менску быў БГУшны журфакаўскі, што ў Гаі. Потым усе чакалі заканчэньня будаваньня 17-га інтэрнату БДПА: шклопакеты на вокнах, рэльефныя шпалеры... Будучыня надыходзіць нават у сыстэме адукацыі. Але хутка гэтая будучыня прыме новае, небясьпечнае аблічча. Як у лепшых сусьветных антыўтопіях, усе нашыя дзеяньні, кожны нецьвярозы студэнцкі крок будзе вядомы унівэрсытэцкім уладам.

Прыклад таму – Менскі Політэхнічны. Ён заўсёды радаваў нас зайздросным пастаянствам у выкарыстаньні тэхнічных сродкаў у навучаньні. Менавіта там, у некаторых лябараторыях працуюць такія машыны, якія дапамагалі яшчэ нашым дзядам падчас Вялікай Айчыннай. Але апошнія месяцы тут назіраецца небясьпечнае наватарства. Напрыклад, падсьветка будынкаў, якая прымушае інтэрнаты і карпусы, якія стаяць на праспэкце Скарыны, зьзяць, нібы калядныя елкі. Цяпер студэнтам ня трэба ўключаць лямпачку, каб чытаць уначы. І гэта ня ўсе ноў-хаў.

Як стала вядома, у некаторых інтэрнатах студгарадку БНТУ (былога БДПА, а яшчэ раней – БПІ) ужо рыхтуюцца да ўвядзеньня «сыстэмы празрыстага сачэньня». Карацей кажучы, на калідорах, лесьвіцах, кухнях, у прыбіральнях будуць вісець тэлекамэры, зьвязаныя непасрэдна са Службай Бясьпекі мясцовага студгарадку. Афіцыйныя асобы сьцьвярджаюць, што мэта гэтага мерапрыемства – паляпшэньне ўмоваў жыцьця ды павышэньне агульнай бясьпекі ў інтэрнатах. Як паведаміла камэндант 4-га інтэрнату: «Цяпер ня прыйдзецца, калі нехта паламае газавую пліту, шукаць вінаватага ці зьбіраць грошы з усяго паверху. Пераглядзелі запісы за пару дзён – і справа ў капелюшы. Вось ён, галубчык». Ці калі знойдуць на кухні вялікую лыжу крыві, як ужо бывала, адразу стане вядома, чыя яна ды хто яе праліў.

Але што хаваецца за павышэньнем бясьпекі жыцьця нашага студэнцтва? Канешне, гэта татальны кантроль за «па-заўстаўнымі адносінамі», якія заўсёды існуюць у любым вялікім гурце людзей. Сацыёлягі лічаць, што самай небясьпечнай часткай грамадзтва заўсёды зьяўляецца студэнцтва. Спалучэньне адукацыі, фізычнай моцы ды маладзёвага максымалізму значна мацней за коктэйль Молатава. Таму зразумела, што калі дзяржава ўсталюе кантроль над студэнцтвам і зробіць іх шаўковымі, то яна гэтым гарантуе сабе спакой на 20-30 год наперад. Галоўнае для вынішчэньня вальнадумства – ведаць, хто вольна думае і аб чым. Стукачы для гэтага, канешне, карысныя, але яны чуюць ня ўсё. Таму ў студэнцкіх інтэрнатах сталіцы назіраецца тэндэнцыя ўсталёўваць «сыстэмы татальнага сачэньня за парадкам». Цяпер нашая будучая эліта будзе ведаць, што кожную хвіліну за ёй назірае пільнае вока дзяржавы, якое не дапусьціць ніякага правапарушэньня. Кожны крок бухога падлетка, кожны прэзэрватыў у сьметніцы – усё будзе зафіксавана. Нас будуць выхоўваць ласкавыя й строгія рукі нашай дзяржавы. Ня трэба думаць, з намі той, хто вырашыць за нас! Дзякуй табе, Вялікі Брат! ●

Ўінстан Сміт,
студэнт з 4-га інтэрнату

Замбіяваньне ў аўтобусах

Вялікі Макс Отта фон Штырліц ведаў, што лепш за ўсё памятаецца пачатак і канец размовы. І ўжываў гэта. Сучасныя майстры Нэйралінгвістычнага Праграмаваньня (НЛП) ведаюць, што пачатак і канец гаворкі памятае нашая сьвядомасьць. А вось падсьвядомасьць памятае ўсё да апошняга слова. І гэта дае магчымасьць для падсьвядомаснага маніпуляваньня намі.

Вядомы маскальскі майстар НЛП Сяргей Горын у кнізе «А вы спрабавалі гіпноз?» піша, што калі сказаць чалавеку адразу тры фразы, то праз дзень ён прыгадае апошнюю, зь цяжкасьцю першую. А сярэднюю не прыгадае ніколі. Але яе сэнс адкладзецца ў ягонай галаве надоўга. Напрыклад, калі гэта быў заклік піць пэпсі-колу, то ягонае ўнутранае бесьсьвядомае будзе заўсёды трындзець яму: «Пі пэпсі». І ён будзе яе піць.

Падобнае замбіяваньне назіраецца ў Менску на маршруце аўтобуса №100 (Акадэмія Навук – Аэрапорт-1). Сталыя пасажыры «соткі» добра памятаюць, як абвяшчаюцца прыпынкі. Аднак гнусявы беларускі Левітан, чый голас гучыць з дынаміку, гэтым не абмяжоўваецца. Звычайна гэта маленькія маралізатарскія парады кшталту «Пасьля выхаду з аўтобусу пераходзьце дарогу ў адпаведным месцы», часам чутная фраза «Не забывайце аплачваць праезд». На шляху ад прыпынку да прыпынку сказ паўтараецца двойчы. Калі вы праехалі чатыры прыпынкі, вы пачулі гэную муць восем разоў. На зваротным шляху – зноў. І так кожны дзень. Так ідзе прамыўка мазгоў.

Асобная справа – дзеці. Вядома, што да шасьцігадовага ўзросту яны не ўспрымаюць рэкламу як гэткую. Для іх гэта – парада да дзеяньняў, сказаная кампэтэнтным дарослым, якога трэба слухаць. Я сам аднойчы чуў у «сотцы», апасьля «Не забывайце аплочваць...», як маленькі хлопчык спытаў маму: «Мама, ці не забылася ты аплаціць?». Такім чынам нашыя дзеці, нашая надзея ператвараюцца пад прэсам сыстэмы ў кантралёраў, якія сочаць за тым, як мы выконваем законы, напісаныя ня намі і не для нас ●

Нестар Міхненка

QUAKE у Сэуле

У Сэуле закончыўся чэмпіянат сьвету па кампутарных гульках, дзе расейцам удалося ўрваць аж два залатых мэдалі ў QUAKE і COUNTER STRIKE. Мяркуецца, што WCG (World Cyber Games) будуць праводзіцца рэгулярна і ператворацца ў нешта падобнае да алімпійскіх гульняў па кампутарных стралялках. Зь іншага боку ў Расеі, ды й ува ўсім сьвеце кампутарныя клюбы ператварыліся ў аналяг савецкіх дзіцячых пляцовак для цяжкавыхаваных падлеткаў, якія безь перадыху цiснуць «мышку», мочаць монстраў і тэрарыстаў, атрымліваючы такім чынам супэрдозы адрэналіну. Гэта вельмі зручна – моладзь занятая справай, не таўчэцца ў пад'езьдзе, не займаецца нічым недазволеным, а галоўнае – усе ў адным месцы і пад кантролем. Таму дзяржава ў разьвітых краінах актыўна фінансуе разьвіцьцё кампутарных клюбаў. Выхаваўчую функцыю нясуць і самі кампутарныя гульні. Вы сядзіце за экранам у ролі супэрпаліцэйскага і нішчыце ўсялякіх крывавежэрных тэрарыстаў, ворагаў-недачалавекаў, монстраў-гадаў – ратуеце, адным словам, Бацькаўшчыну. Праўда, сядзець за кампутарам ночы напралёт гэта і вучобе не дапамагае, а ў начы і інтэрнэт, і розныя іншыя бескантрольныя прыгоды. Але факт застаецца фактам – час Лядовых палацаў праходзіць. У мінулым годзе ў Менску прайшло некалькі спаборніцтваў па гульках Heroes III і COUNTER STRIKE, нядаўна адбылася кампутарная выстава зь вялікай раздачай у сэнсе пагуляць-пастраляць. Цяпер будзе магчыма яшчэ больш, бо камусьці трэба бараніць бел-чырвона-зялёныя колеры нашай краіны на міжнароднай арэне. Акрамя спартовых, кібэрсьвет абяцае грандыёзныя зьмены ў масавай сьвядомасьці на этнічным і гіпэрузроўнях. Як паведамляюць тыя ж СМІ, у рэале нашы ваенныя лётчыкі налётваюць вучэбных гадзінаў у некалькі дзясяткаў менш ным іх амэрыканскія калегі, бо не стае авіяцыйнага бэнзіну. Кампутарны файтэр патрабуе энэргіі ня больш, чым для сілкаваньня тэлевізару, а абляцець і разбамбіць ён можа цэлы сьвет. Адпаведная стратэгічная гульня «Беларусь супраць... (Расеі, НАТА, міжнароднага тэрарызму, супраць усіх – непатрэбнае падкрэсьліць тры разы)» можа заняць офісных работнікаў як ва ўладзе, гэтак і з апазыцыйных структур, што магло б дапамагчы пазьбегнуць якіх непатрэбных дзеяньняў у рэале і як сьлед падрыхтавацца да магчымых вялікіх падзеяў ●

Новая антытэрарыстычная дактрына, узятая з кампутарных гульняў: «свой – ня свой – на дарозе ня стой»

8-Я ПАЛАСА

ЭНЭРДЖАЙЗЭР

